

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Stockholms stadsbyggnadskontor
Registraturen
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2020-01-13

Yttrande avseende detaljplaneförslag för Skarpnäcks Gård 1:1 och Sköndal 3:1, dnr 2017-01740

Sammanfattning av Samfundet S:t Eriks synpunkter

Samfundet S:t Erik ställer sig i grunden positiv till en utbyggnad av området vid Gamla Tyresövägen och ser positiv på möjlighet i att befintliga värden i Skevrodrets skog tillgängliggörs som en gemensam resurs. Däremot anser Samfundet S:t Erik att den föreslagna bebyggelsen generellt behöver sänkas med en våning och fasaderna bearbetas mot en ökad komplexitet för att åstadkomma ett estetiskt och balanserat möte med anslutande bebyggelse och naturpark. Vidare bör naturparkens föreslagna stråk utvecklas för att åstadkomma ett gemensamt offentligt rum.

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en utbyggnad av en del av programmet för Bagarmossen och Skarpnäck med bostäder, förskola, lokaler för handel och service samt en allmän park. Den nya bebyggelsen anläggs som en utvidgning av Skarpnäcks kvartersstad och placeras som en ny stadsfront längs Gamla Tyresövägen och Flygledargatan. Planens uttalade syfte är att anpassa bebyggelsen till befintlig topografi och naturmark i Skevrodrets skog liksom till den befintliga bebyggelsens lokala särdrag. Skevrodrets skog föreslås utvecklas till en allmän park med nya platsbildningar, gångstråk och funktioner. Planförslaget utgår från att skogens huvudsakliga biotoper renodlas och anpassas efter de nya förutsättningarna. Gamla Tyresövägen och Flygledargatan ska utvecklas till gator som präglas av grönska och där hållbara trafikslag prioriteras. Den nya bebyggelsens bottenvåningar ges ett markerat och öppet uttryck och föreslås delvis inrymma lokaler för handel och publika ändamål. I anslutning till fastigheten Flygeleven 2 avsätts en yta som skolgård för en befintlig skola.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

Samfundet S:t Erik är i princip positivt till en stadsutveckling där ett ytterstadslandskap bebyggs och att ett värdefullt naturmarksparti, redan nu informellt brukat, utvecklas till en gemensam och sammanbindande park för rekreation och upplevelser. Detta trots att planförslaget innebär viss avverkning av särskilt skyddsvärda träd. Ett framgångsrikt resultat förutsätter emellertid att konsekvensanalysens rekommendationer och åtgärdsförslag för ekologi och naturvärden beaktas i den fortsatta planprocessen.

Samfundet S:t Erik är vidare i princip positivt till en stadsutveckling som vad gäller gestaltningsmotiv bygger vidare på en lokal tegeltradition.

I norr och öster ansluter planområdet till Skarpnäckstaden, utbyggd under 1980-talet. Tegelstadsdelens mest karaktäristiska drag är bebyggelse i en låg men varierade skala i ett huvudsakligt växelspel mellan 4 och 5 våningar som kringgärdar stora ljusa gårdar. Resultatet blev sociala och humana livsmiljöer utformade som en reaktion mot miljonprogrammets storlek och anonymitet. Detta arkitektoniska och stadsplanemässiga grepp speglat genom kvarteret Varmfronten belönades med Kasper Salinpriset 1983. Mot denna bakgrund anser Samfundet S:t Erik att planförslaget skulle vinna på att i högre grad integrera Skarpnäcksstadens grundläggande idé i bebyggelsens utformning avseende skala och variationsrikedom. Fasadutformning måste därför utvecklas mot en högre grad av komplexitet och de 6 våningar höga fasaderna oförmedlade möte med de två omgivande radhusområdena, Norra Sköndal och Helikoptergatan måste anpassas genom en sänkning med en våning.

Samfundet S:t Erik anser vidare att då syftet är att låta naturområdet bli en förbindande och funktionell park för både den föreslagna bostadsenklaven och den befintliga bebyggelsen i Skarpnäck, måste både parkentréer från Gamla Tyresövägen och Flygledargatan breddas och förbindande gångstråken i öster utvecklas tydligare genom en breddning och bearbetning av de befintliga säckgatorna i öster (dvs utanför planområdet).

Även vad gäller parkmiljön innebär den föreslagna bebyggelsens höjd inte bara en oförmedlad skalförskjutning i förhållande till befintlig bebyggelse utan riskerar även att få negativa konsekvenser för naturparken, vilken visuellt skärmas av och därför kommer att uppfattas som en del av den föreslagna bebyggelsens närmiljö.

Samfundet S:t Erik noterar i detta sammanhang att anslutningen till dessa områden ej är redovisad i samrådsmaterialets sektioner. Detta utgör en brist och innebär en svårighet för allmänheten att rätt förstå samrådsförslaget konsekvenser.

Sammanfattningsvis anser Samfundet S:t Erik

- att de föreslagna byggnaderna generellt behöver sänkas med en våning för att bättre ansluta både mot befintlig kvartersbebyggelse, den omgivande lägre radhusbebyggelse och bättre annonsera naturparken
- att fasadarkitekturen bör utvecklas mot en ökad komplexitet
- att stråken in i den föreslagna naturparken måste utvecklas för att den ska fungera som ett tillgängligt och samlande offentligt rum.

För Samfundet S:t Erik

Monica Andersson
Ordförande

Jonas Berglund
Styrelseledamot

Sebastian Ulvsgård
Styrelseledamot